

Sosiaali- ja terveydenhuolto Uusikunnassa

Sosiaali- ja terveystoimikunta

19.02.10

Mistä on kysymys

- Mitä uusia *mahdollisuuksia* Uusikunta avaa
- terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi sekä
- palvelujen turvaamiseksi ja parantamiseksi ja
- mitä *uhkia* siihen sisältyy

Mahdollisuuksia

- Mittakaavaetu: on toimintoja, joissa suuruudesta on etua
- Kokonaisuuden hallinta: on yksi päättäjä, joka on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudesta (voi tehdä päätökset päällekkäisyyksien poistamisesta ja saumattomasta hoitoketjusta)
- Laaja toimintavaltuus: terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin voidaan vaikuttaa kaikilla kunnan päätösvallassa olevilla tekijöillä

Uhkia

- Hallinto on kankeampaa; kuntalainen jää etäälle päätöksenteosta
- Palvelut etääntyvät; tehostaminen johtaa palvelujen keskittämiseen
- Muutosvaiheen vaikeudet; vastuusuhteet ovat epäselviä

Toimikunnan "linjauksia"

- UusiKunta on palvelujen tilaaja
- Tuotanto järjestetään siten, että peruspalveluyksiköt toimivat alueellisesti (Oiva, Lahti, Heinola)
- Keskussairaala on oma tuotantoyksikkönsä
- Tuotanto on läpinäkyvää ja vertailukelpoista (puoltaa liikelaitosta tai taseyksikköä?)

Aavakuntien kanssa on neuvoteltu ja esillä kaksi mallia

- Aava jatkaa supistuneena ja toimii yhteistyössä UudenKunnan kanssa perus- (litti ja Sysmä) ja erityispalveluissa (keskussairaala)
- Muodostetaan koko piirin tilaajaorganisaatio (ltk), jolloin UusiKunta on tuotannon osalta vastuukuntana (myös Aava). Tällöin Aava voi jatkaa käytännössä samana tuotantoyksikkönä, vaikkakin ehkä keskussairaala irrotettuna (liikelaitoksena). Tämän etuna hallinnollisesti yhtenäisempi kokonaisuus.

Miten uhkiin vastataan

- Kehitetään vaikuttamisen kanavia kuten lähidemokratiaa
- Vahvistetaan paikallisen kansalaistoiminnan toimintaedellytyksiä (taloudellinen tuki, tilat, neuvonta, kuuleminen)
- Asetetaan jo siirtymävaiheessa kehittäminen painopisteeksi sellaiset lähipalvelumallit, jotka mahdollistavat tarvittavan asiantuntija-avun saamisen ajallisesti ja alueellisesti kitkattomalla tavalla (neuvontapisteet, sähköinen palvelu, liikkuvat palvelut, osa-aikapalvelut, satelliittipalvelut)
- Selvennetään järjestämis- ja tuottamisvastuuta, aloitetaan konkreettiset korjaustoimet välittömästi, ei haukata liian suurta palaa kerrallaan

Mistä pitää päättää

- Määritellään Uusikunnan sosiaali- ja terveysjohdon tehtävät
- Määritellään paikallisen toiminnan periaatteet
- Määritellään perus- ja erikoispalvelujen järjestämis- ja tuottamisperiaatteet

Esimerkkejä uuden kunnan "keskusyksikön" tehtävistä

- Tehtäviä
- Tulossopimukset
- Budjetointi
- Henkilöstöpolitiikan yhteensovittaminen
- Toimintaa ohjaavan palkkio-, rahoitus- ja laskutusjärjestelmänkehittäminen
- Paikallistoiminnan koordinointi
- Toimeksiantoja
- Hyvien käytäntöjen tehokas toimeenpano
- Sairaanhoidollisten tukipalvelujen ja hankintojen järjeistäminen
- Tietojärjestelmien kehittäminen ja yhteensovittaminen
- Erikoispalvelujen ja konsultaatioiden järjestäminen kunnan alueella

Perus- ja erikoispalvelut

- Asiakas voi valita palvelun
- Uusi kunta on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erikoispalvelujen järjestämisestä
- Kolme alueellista peruspalveluyksikköä (ellei Aavayhteistyöstä muuta johdu) ja keskussairaala
- Väliaikaishallinto käynnistää toimenpiteet päällekkäisyyksien purkamiseksi (esim. sairaanhoidolliset tukipalvelut, ensihoito, päivystys, kuntoutus)

Peruspalveluyksiköt

- Alueen laajuuden ja eriaineksisuuden takia kolmea yksikköä voidaan perustella sellaisenaan
- Erityisesti perusteena on se, että sosiaali- ja terveydenhuollon erilaisten hallintokulttuurien yhdistäminen yhtäikaa kuntien hallintojen sulauttamisen kanssa johtaisi vaikeuksiin
- Toiminnan läpinäkyvyys ja vertailukelpoisuus muihin toimijoihin on varmistettava hallintomallista päätettäessä

Erikoispalvelut

- Keskussairaala on osa uuden kunnan palvelutuotantoa.
- Palvelujen tuottajana sen asema on selkeämpi, kun se toimii kunnallisena liikelaitoksena
- Sairaanhoidopiirivelvoitteen muuttaminen vaatii lainmuutoksen
- Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyö toteutetaan useilla eri toimilla (esim. lähete- ja palautekäytäntö, konsultointi, hoito-ohjelmat, laskutus- ja palkkiokäytäntö, erikoislääkäri perusterveydenhuollossa)
- Sosiaalitoimen erityispalvelujen saatavuus koko kunnan alueella toimipisteen koosta riippumatta varmistetaan kokoamalla riittävä erityispalveluyksikkö, jonka toimialue on koko uusi kunta